

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОРЯДКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 192. Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 19. серпня, 1926. VOL. XXXIV. No. 192. Jersey City, N. J., Thursday, August 19, 1926. THREE CENTS

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗАНЕПОКОВНИЙ ЗАГОВОРОМ ЕСТРАДИ

МЕКСИКО, 17. серпня. — Уряд попов на слух широко розгладженої революційної пропаганди. Є познаки, що в різних містах повторилися рійні групи, які готували замах на правительство. Уряд досліджує тепер це обставину, оскільки та революційна акція в краю звязана з генералом Естрадаю, який хотів перейти з ворохобниками з Злучених Держав на мексиканську землю.

В самім місті Мексико арештовано 50 визначних католиків, яких підозрюють о заговорі, 14 вилучено на волю, а решта остает в в'язниці.

Католицький єпископат заявив, що він толерує тільки мирну опозицію. Поліція подає, що вона забрала багато противників-владних відозв до дому Сеньора Джозефіно Ноова, яка є предсудатською одного з відділів Ліги для оборони релігійної свободи. Заарештовано рійно генерала федеральної армії, а поліція має мати в руках великий список офіцерів, що стоять на услугах Ліги і готові взяти участь в повстанні проти уряду.

КРИТИКУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО АМБАСАДОРА. МЕКСИКО, 17. серпня. — Найбільша мексиканська газета „Експельзор“, подаючи про відізв американського амбасадора Шеффалда до Злучених Держав, додає:

Та подорож буде невдачею для Мексика. Хоч амбасадор заявив пресі перед своїм відізвом, що він їде на вакації, то з інших його замітв можна пізнати, що він їде до свого уряду, щоб говорити про мексиканську справу, землі і інші найбільш справи і то в тім часі, коли ті справи прихилили. Хочуть тепер користати з релігійного конфлікту і інтвеніювати. Газета заявляє, що Мексико не прийме ніякої інтвенію з боку Америки. Це дуже прикро, що Злучені Держави вважають Мексико за слабу країну і за сферу свого впливу та інтвенію. Історія вич нас, що кожний американський амбасадор мівшався в політичній справі Мексика, а все те виходило тільки на шкоду державі.

ВСЕ ШЕ НЕ ЗНАТИ, ШО СТАНЕТЬСЯ З ВАЛЕНТИНОМ.

НЮ ЙОРК, 17. серпня. — Тисячі людей нетерпеливо дождають той хвилі, щоб їх допустили до Валентина, що лежить тяжко хорий в поліклінічній шпиталі. Лікарі кажуть, що кріза ще не прийшла і не можна знати, що з хорим стане. Довкола шпиталю повно гістеричних жінок, які приносять вірші, квіти, малюк і тим подобні річі для розвеселення Валентина. Та їх до нього не пускають, ні їх не поміскає.

ПРИЗНАЄТЬСЯ, ШО ДАВАЛА ПОСВІДКИ НА ВІСКУ.

ШІКАГО, 17. серпня. — Федеральний прогнібіційний урядник відобрав славіні лікарі др. Еффі Л. Лобдвє дозвіл на виданне посвідок на алкоголь. Лікарка заявила, що це сталося тому, що вона була чесною і заявила, що видавала дозвіл своїм приятелям, здоровим людям, або уживала його після потреби до ужитку в кухні. Заявляючи таке, додала, що вона собі з того нічого не робить, бо має сотки других докторів-приятелів, які їй допоможуть дістати алкоголь.

ОБНИЖЕННЕ ОПЛАТ НА ТЯГАРОВИХ ПОІЗДАХ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

ВАШІНГТОН, 17. серпня. — Міжстейтова торговельна комісія передала ревізію оплат на тягарових поїздах і вивала залізничні зарплати короткити перевозити оплати для фармерів, які спровадують матеріали для поліпшення управн землі. Нові оплати мають вийти в життя з дням 1. січня 1927 р. Означено максимум оплат на півну віддає.

БУДУТЬ ХРЕСТИТИ АЕРОПЛАН СКОРСЬКОГО.

НЮ ЙОРК, 16. серпня. — Сегодя на полях Рузвєлта відбувається перша проба лєту аеропланом Скорського, на який капітан Рене Фохк хоче відібути подорож з Ню Йорку до Парижа. Хрестини свого воздушного корабля відбудуться за який тиждень. Потім відібує він подорож до Вашингтону, а опісля до Європи.

ШО КАЖУТЬ СУХІ ПРО ПРАВИБОРНИ.

ВАШІНГТОН, 16. серпня. — Сенатор Вилдер заявив, що з вислуду дотеперішних правиборів можна твердити, що 75% конгресмени і 80% сенаторів, які мають ними тепер статт, заявили за дальшим форсованнем прогнібіції. Він каже, що противники правиборів сплять гримші, щоб їм поваляти, але це не вдасться, бо люди добре пам'ятають той „добробу“, який пожирав до часу прогнібіції алкоголь.

БУДУТЬ СУДИТИ ЗА ХАВАРНИЦТВО.

НЮ ЙОРК, 16. серпня. — Вже вибрано судді, які будуть судити справу Кавіамана, одного з головних урядників департаменту здоров'я, який взяв хабара в сумі \$2000 від Донера „бутлегерського корабля“ від метанки. Це є тільки один з багатьох випадків тих надужитв, яких допущалися урядники, що перепускали фальшоване молоко і сметанку та інші молочні виробки.

1300.000.000 ЛЮДЕЙ ХОДИТЬ ДО КІНОТЕАТРІВ ШО ТИЖНЯ

Американці майже хоруять на хождєне до кінотеатрів. Обчисленна подають, що кінотеатри по усім краю мають о. коло 130 міль. гостей тиждєвою. В 1925 р. за аступ (бікєтє) до театрів заплачено \$700,000, або два рази більше ніж вложено в промисл.

НИЧОГО БІЛЬШЕ НЕ БАЖАЮТЬ.

Московський комітет загальнонаціонального союзу письменників звернувся до радляського уряду з проханям видати розпорядок, щоб до письменників ставився уряд з такою самою прихильністю, як до робітників. У меморіалі пишуть вони так: „До письменників, як єдиним джерелом заробітку є гонорар за літературну працю, слід би принорити в численних випадках ті самі норити, що до робітників фізичних. Це торкається перш усього виміру податку, висоти комирного та спеціального звенечення“. І наші письменники, коли би засудили свої бажанья, сказали би: ми хотілиби заробляти так само, як ремісники і робітники!

МАСОВІ РЕВІЗІЇ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ У ЛЬВОВІ.

В середу, дня 21. липня, від 4 год. рано перевидили агенти львівської поліції ревізію до всіх Сециків, у Петра Петрика, Макса Бриндильського, в Т-ві „Провітв“, у Козєрка, у адвоката д-ра Льва Ганкевича, адвоката д-ра Степана Шухевича та співробітника „Нового Чаєсу“ Осипа Боднаревича. Причина ревізії невідома. Знайшовши у п. Петрика його владноручний підпис, зазначили, що підпис зовсім подібний до підпису Евгєна Петрушевича.

90 ОСКАРЖЕНЬ.

Американські власті відкрили члн найбільшу скриту організацію, що займаєлася тайно, протизаконною продажою лікерів. Оскаржено перед судом 90 осіб, з яких 8 належать до Канади, а всі прочі — се Американці.

Ся організація мала до своєї розпорядимости досить велику територію, де достарчала потаємно ріжкого роду напінки. Почавши від міста Дітройт аж до Ню Йорку, мала ся організація своїх представників. Подулене-східна часть Онтєрію, Луїзєно-східна часть Онтєрію, Ню Йорку, Ніагара Фолс і інші місця, належить таксамо до їх терєну.

ГОРЯТЬ ЛІСИ.

На північ від озера Вінніпег, в Манітобі, повстав огонь в 30-ох ріжких місцях. Горять ліси і трави. Все доміняється служба охорони лісів поспішила на поміч. Покищо сі вогні не прибрали ще великих розмірів, однак обавляється, що тому, що в сих сторонах не було дощу від довшого часу, і все сує, вогні сі можуть легко поширїтисі і нанести багато шкоди.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ НАСТРОЇ НА РАДЯНИЩІН.

Голова Центрального Виконавчого Комітєту М. Калінін помістив в одному із останніх „Лєстєтї“ (з 11. м. м.) дуже цікаву статтю, в якій поручє питання антисемїзму в С. Р. С. Р.

Стаття Калініна, це відповідь на безліч листів, які одержує всеросійський староста і в яких дописувачі сильно виступають проти панованья Жидів на Радянщині. Калінін пише м. и.:

„На публичних зібраннях одержує багато листів, присвячених жидівському питанню, а особливо справі колонізаціі Криму Жидами. Селєне, що приїхали з північних областей, приймали негодуючи: „Наші сини та брати боролисі над Перєколом, десяти тисяч їх покладали там головами, ми здобули Крим, побіда коштувала нас дорого, а тепер, коли хочемо самі переселитисі на Крим, нам відмовляють, а пхвають натовмі поселитисі на Сибірі! Жиди Жидів натовміць чогосьміє находитисі на Крим! Пнєтаємо, чим заслужили Жиди на таку опіку уряду?“

Таких запитів-протєстєв одержав Калінін багато; деякі з них домагають рішуче та сміливо припинення жидівського верховства в державі. Видно. Жиди надолїє і справжніми комунїстами. Іхній голос це маркантєні владєрканнє протїжидівського гону на Радянщині.

КОРОЛІВСЬКА ГОСТИНА.

Англійський король Юрій І королева Марія справляли 22. днїня королівську гостиню в парку коло Бокінгем палати, на яку запросили 13 тисяч гостей. Була тут майже вся англійська аристократія, але були репрезентовані й інші князі, включаючи державних мужів, унечних та громадських діячів. Се була найбільша гостиня, яку колинебудь король справляв.

МАРЕВА ЛИСТОПАДЕВИХ ДНІВ.

Після 8 літ арештували робітника Павла Пєлєха, який в 1918 р. як лікар, у діні, коли Львів лишився без вала, вбив тут ограбив крадія Каліпа. Арештований уже раз Пєлєх, якого пізнала дочка Наєра, втік з в'язниці на провинцію, навіть ожежив. Арештований тепер налево в Риччові Старім, признався до злочину і одначено випєрє.

З ЧЕСТЮ ЮО РАЗ ПРШЄ.

Наука подєлїмє між члїнськими прєдставниками польського рєпублики не пішла в лїс. В одній каверї в Закопанім офіцій ударив в лице студєнта Сей віддав. Пшїда в рух флажків, стоїє і все другє. Вієськєві та шївїєні подїлїєніє на два табора. Шїєніє чєсєдєла поліція мусїє завєсти 30 осіб прєдєр мировий суд чєстї до комїсарїату.

ЗМІНА НАЗВИ У П. Т.

На днях одержало УПТ. повідомлення з львівської поліції, що львівське воєводство приїняло до відома зміну статуту того Товариства, уклавєну Надзвичайним Загальним Зїздєном УПТ. дня 5. квітня 1926 р. На підставі той прийнятої зміни Товариство називається офіційно: „Рідна Школа УПТ“, або в скорочєнні „Рідна Школа“. Не подочїти в статуті територію своєї діяльності, має „Рідна Школа“ право на підставі § 3. австр. зак. про товариства § 3. австр. зак. про товариства § 3. австр. зак. § 7. розпорядку раднї міністрів з 14. березня 1921. та дозволом дотичного воєводства, па поширити свою діяльність і на території того воєводства, отже на цілу область Польщі. Відповідно до того мусїть бути засновані вє Кружків УПТ. перемітити і свій статут, який обїймає Крим наведєних змієв ще й деякі річєві і формальні змієні. Найважчїє з них це § 11, який постановляє тільки два роди члєнів: а) звичайні, б) добровільні (які складають однорозово жєртву що-найменше 50 ам. дол.) Інші параграфї нормують справу прийнятї члєнів, обєєг діяльності Кружків, склад Старшин Кружків і Головної Управи. Подобніє інструкції в тїй справї вїдуть на днєх до всіх Кружків УПТ. Відтепер повинно Ш. Громадство зоживати в зносинах з Товариством нової назви „Рідна Школа“. В грошевих послїках (при помочї чєків) прєдєможе се постуєтувати дотєпершїми, виставлєними на „Українське Педагогічне Товариство“. — Головна Управа „Рідної Школи“.

ВОЗДУШНА ІЗДА МІЖ ВІННИПЕГОМ А ЕДМОНТОНОМ.

В короткому часі має бути заїнокорпована „Кенєдїєн Еїр Ко.“, яка буде оперувати воздушною їздєю між Вінніпєгом а Едмонтоном. В планї є, щоб мати статї в Брендонї, Рїдїайні, Мус Дїєво, Мєлїєсїн Гєт, Дєлбїрїдї і Калгарї, як ріжкож галєрїє між Рєдїайна а Прїнс Албертє.

ВОЗДУШНА ІЗДА МІЖ ВІННИПЕГОМ А ЕДМОНТОНОМ.

В короткому часі має бути заїнокорпована „Кенєдїєн Еїр Ко.“, яка буде оперувати воздушною їздєю між Вінніпєгом а Едмонтоном. В планї є, щоб мати статї в Брендонї, Рїдїайні, Мус Дїєво, Мєлїєсїн Гєт, Дєлбїрїдї і Калгарї, як ріжкож галєрїє між Рєдїайна а Прїнс Албертє.

ВНУЧКА ТОЛСТОВОЇ ВТЕКЛА З БОЛЬШЕВІВ.

Внучка великого письменника Льва Толстого, молода дївчина Віра Толстої, втекла безцєнта при душі з большевицького „раю“. Вона працює у великій фізїєрїєні в Празї. Вона говорить плавно ріжкими мовами й дуже її гостї шанують, бо чєма.

ТАЄМНИЦА БОМБА В КАТОВІЦЯХ.

Вночі з понєдїєла на вїсторкє перевєла місцєва поліція облаву, підчас якої впади її в руки три молотї робітничі, з яких один нїє дїєспітєво бомбу. Відправлєний на комїсарїатє заявив, що бомбу шо хотїли відїзжити під лєкєалє редакції „Польонїя“. Арештованї називаютьсє: Крїлїчак, Вєжїєнчїк і Кєуцїч. Замах цєй має політичне тлє. Є він вїдлїєвом агєнтєгом помїж Звєзком Повстанїє і Товариством Оборони Зах. Крєсїє а послом Корфантї.

СОВІТИ ЗАВОДЯТЬ ВЕЛИКУ ОЩАДНІСТЬ

МОСКВА, 17. серпня. — Стаїн і Кувбїєвє заявляєє за як найбільшю оощаднїєю у всіх урядах і правительствєних фабрїках. Тільки одна оощаднїє може охоронити совїти прєд новою важкою економїчною катастрофою. Тому остєрє буде карєний всякий вїступ протї економїчних зарєдєкє.

Знаменє те, що цєй прїказ не походить від уряду, але від центрального зарєду комунїстичної партї. Вїхлєдїть, що партїє сїдїєнїєшїя від уряду та шо вона прєє ініціатїє в рєтуванню державї.

В прокамїштї партїє говорїєтєся далє, шо партїє не може задоволєти державнї тїгарї на сєльсько, бо не доводїє до іждєкїєвої пєрєвїєрїєцїє сїєнїєтє, а тим самим до руйнї прєдлєтарїєтє і державї. Чєрєз оощаднїє заощадїєтєє кїлькє сот мїлїєонїє рублиє, а ті грошї зужїєтєся на підїєсєнєє промїєлу. Пєрєвєдєнєм цєго плану має займїтисє Центральна Комїєтрїєна Комїєнїстичної Партїє, якої прєдлєдєтєєм є Кувбїєвє.

СТЕКЛОВА ВИКЛЮЧИЛИ З ПАРТІЇ.

БЕРЛІН, 17. серпня. — По прєвєдєнню сїдїєства виклєчєно з комунїстичної партїє Стєклова, рєдакторє „Лєстєтїє“, за мєрєнєрєтєвоє і краждєу грошє.

БОЛГАРИЯ БУДЕ ВІДПОВІДАТИ.

СОФІЯ, Болгарія, 17. серпня. — Болгарське правительствє повїдомлєно правительствємоє малєї антанї, шо вонє достє вїдповїє на їх спїєну ноту в справї пограничних нападїєв аж по поворотї король Борїє, який прєбуєє вє тепєр на вакцїєніє свого брата Кїрїла на Чєхословаччїн.

ВУ І ЧЕНГ НАТИСКАЮТЬ ДАЛІ.

ПЕКІНГ, 17. серпня. — Хїєнські генєралї Ву і Чєнг, по побїдї під Нєнковом, натїскають на національну армію далї. Бємбардуєтє міста і сажєють людєв по тїрїях, а людє самї діє знають, кого вжє держатисі і за камї постїятї.

ВЖЕ ЗНАЙШЛИ ДЛЯ КАМЕНЕВА ПОСЛАДУ.

МОСКВА, 17. серпня. — Каменєву, якого усунув Стаїн з уряду комїсарє торговлє, запропоновано уряд совітського амбасадорє в Токїє, Мав бї вїн прїйти на місцє Вікторє Рєппа якої поклянуєтє до комїсарїату закордонних справ в Москві. Становїє амбасадорє в Токїє запропоновано в своїє часї Трошкєвом, але вїн відїхнув ту пропозицію, бо думав, шо його хочуть в тїє спосіб їзолювати. Прїєтєл Камєнєва зновє заявляють, шо вїн ту пропозицію прїємє, бо хєчє вїдлєчатї по партїєнїє клопєтє.

СТАЛОСЬ ТЕ, ЧОГО ЙОГО ДУША БАЖАЛА.

ТУЛЬОН, Франція, 17. серпня. — Муїай Юсєфє, судїєтє Марочка, коли їхав оглядати Парїж та прєїздєжав Серєдземнїє морєм на французьких воєнїєних кораблї, хотїв побачити морську бурю, про яку вїн слїхав їдє члєв та читав. Се своє бажанє прєдєдв вїн капїтаном корабля. Не треба було довго жєлати, аж загремїло і бованїє зачали бити в корабель. Зїєдєлє страшна буря. Та з неї статї не мав богато потїкє, бо мусїє бити чїмськорше до своєї каюти. А коли там те дуже прїємно йому лєжалєсь, казав прєвєлати капїтаном, шо вїн аж має лєстїє бурї і бажав бї вїє вє бачити. Бажанє судїєтє сповнїєло і тим разєм, бо за короткїє час прїєзїєдєла буря, устала і вїногладїєсь. Сталєсь по волї судїєтє, як в каюці з тїєм і одїєг нотї.

БУДУТЬ УНІВЕРЗИТЕТІ В ЕРУСАЛІМІ.

ЕРУСАЛІМ, 17. серпня. — До лєх одїєтє має бути побудованї на склєні Однєної Грїєтї англїєський унїєрситєт, якогє кошта бовудї бєуть вїносити \$250,000.

ФАШІСТИ БЕРУТЬСЯ ДО КОСТЮМІВ.

ГЕНУЯ, Італїя, 16. серпня. — Фашїстї назначили судїєв, які оглядатє костюми вїдувачїєв в морї жїнок і мусїєн і усудати тіє, яких убранє не вїдповїдалє фашїстськїє прїєдїєнїєтє. Суддї мали богато клопєту з жїнками, які прєтєстували.

В ХІНАХ ДАЛІ БЮТЬСЯ.

ПЕКІНГ, 16. серпня. — Доносїть, шо борєд двох генєралїє, а то Чєнг і Ву, з національною армією ведєтєся далї. Ву і Чєнг мали занятї Нанков.

КЛОПІТ З ПОМЕШКАННЯМИ В МОСКВІ.

МОСКВА, 16. серпня. — Московський совєт рішєє взятї справу помєшканнє в мїстї в свої руки, бо дотєпершїє адмінїстрацїє не дав рєзултєтє. Дотєпершїє комітєт вїє з помєшканнїєми спєкуляцїє, на яких зароблєли спєкулянтї і лєпєтантї. Насєлєнє душлєсїє в тієснїє хїлїнах, а велїні лєпєтантїє службї на гулянтку та нїчїє забавї.

ПРЕЗІДЕНТ ПРОТИ ХМАРОДІВ.

ПАРІЖ, 16. серпня. — Французьком прєзїєдєнтєм Думєрєго прєдлєжєно єдлїє побудувати одїєн великий хмародєр на взір амєрїєнських та умістити там мїністрєство, днєх будїєнїє амєрїєн. Прєзїєдєнт спрїєтїєє тєму планує, бо є тєй думкїє, шо такий хмародєр поспєє симєтрїє краєднє. Він будєє дорогє комутвїєтє, а користї з нєго будєє малє.

Користуйтеся з нагоди! Користуйтеся з нагоди! ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВОТУЧАЙТЕ СЕЙЧАС ВОТУЧАЙТЕ СЕЙЧАС

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
 at 80 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.
 Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.,
 under the March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 24, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three copies a copy.	1.00	Половина зиска три місяці.	7.00
One year.	10.00	На рік.	27.00
Six months.	5.75	На пів року.	15.00
Three months.	3.00	На три місяці.	8.75
Foreign and Jersey City rates:		В Джерсі Сіті і Заграницю:	
One year.	12.00	На рік.	30.00
Six months.	7.00	На пів року.	18.00
Three months.	4.00	На три місяці.	10.00

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Телефон "Свобода": 498 Montmyr' ex. Tel. V. H. Союз: 1838 Montgomery.
 В Канаді нашість висвітлює гроші лише на т. з. Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СКЛОНИМ ГОЛОВУ

В тім самім часі, коли ми в американській землі мусимо вести боротьбу проти візантійства і рутенства, коли мусимо оборонити свято імя Івана Франка, коли демагої однієї кажуть американській еміграції лопати по календару, відбуваються на нашій рідній землі карні операції проти 12 інтелігентів України, яких польська прокуратура посудила до державної зради. Обжаловані признали себе винними, але до вини не почувалися і заявили, що тих винників допустилися вони на меті створити на українській землі, що опинилася під Польщею — Українську Державу. Один з обжалованих, поручник Укр. Гал. Армії Ім. Паславський, що признався до приналежності до революційної організації, знімався так:

До вини не почувався. Винюю, який мені здається акт одскарження виконав в на приказ моєї організації і уважаю його з свого становища як будишній старшина Укр. Гал. Армії і як карний член української нації за винюю членів, як винюю могого національного обов'язку.

Ходив я до польських шкіл і вже на шкільній лавці завважив у ти ненависть, з якою відносилася студентська Полки до своїх товаришів українців, які їх зневажали і гайдамаками прозивали. По скінченню гімназії вивулаха світова війна. Я опинився в рядах австрійської армії і борюся на рійних фронтах: російським, сербським, албанським і італійським. Затерявся в мене тоді вранішня ненависть і незгоди між Полками і Українцями. Перед обличчям смерті не бачили ми національних рідниць. Ми борючись як люде, що мають в серцях однакові ідеї: вони незалежну вільну Польщу, а ми вільну і незалежну Україну. Доля сприяла нам. З виходом революції по упалаху нарату і Австрії переняли владу у Сх. Галичині, як однієї господарі на українській землі — Українці. Та радісна вістка розійшлася по всіх закутках, де тільки були українці і кожний старшав як найкраще вернути в свої рідні сторони. Ми жинили верну в і. Та тут стрінув мене важкий удар. Ті самі Полки, з котрими я шойно борючись австрійської держави, з котрими я мріяв про кращі часи для наших народів, тут і котрими я ділявся послідним кусочком хліба підчас туреманого вогню над Пявою, ті самі, що недавно тому самі угаїналися під чужим ярмом — вбівачу тепер у гряди моїх земляків, моїх братів, моїх сестер, вістри багнету.

Я став тоді в ряди української галицької армії в обороні рідної землі. Я побачив в Полках своїх ворогів, зродився в мені давня ненависть, яка зростала, коли я бачив на власні очі ті страшні знущання, яких допускалися Полки і польська армія не тільки над полоненими українськими жовнерами, але й над цілим українським населенням та коли я довідався про звірське замордованне о. Палайшешого в Монастирцях і о. Нижанківського в Стрию. На Великій Україні полки опухли в 1920 р. в польській полон. Без ложки страви і без води запальовують нас в тягарні вагони, через три дні тих вагонів не відчужити і так верзуть нас до Стрия. А коли мади нас вивозити до табору в Тульчинку на чехо-словацьку землю. Туди доходить до мене вісті про страшні відвідини в Києві, про жарні епидемії, про конкисію і арешти. До відвідує, що інтеновано 20,000 українського населення, яке жинило масово від тифу та що арештовано 50,000 з приводу виробів. Довідаючись про замикання наших інституцій, про те, як проганяють наших урядовців зі служби і про смерті Бесарабів.

На від тих жахливих картин я вважаю, що безвинно сидити на чужині це погіршує гріх. Я рішився вернути до краю, що я зробив. Дістався до краю незалежно, бо нашоупро не хотили мене видати. Прибувши до Станиславова, довідався я про наглість на наше шкільництво та наш український університет. Я бачив, як наш шкільництво пухне з голоду і як спроваджують польських колоністів на нашу землю, я бачив, як звязав уряд навіть до церкви, як звів навіть і там польське урядованне.

В той спосіб опинився я в революційній організації і по її приказу мав виконати напад на пошту в Калущині. Напад не вдав і нас приловила польська поліція.

Так представляється мій винюю. В очак пана прокуратора я бандит. Аледея всіх людей, що знають, що це є воля, свобода і незалежність народу і розуміють, як їх треба здобувати — я не бандит. В довгих хвиликах сидження в таборі і на еміграції, я читав, перемішав і здабував собі основи для кращої будучини моєї нації на остріві і споминах польських великих революціонерів від Токвіля, Міршевського, Барона як до живучих ще сьогодні маршала Йосифа Паславського, його жинки, б. президента Войхшовського, Довнарчука і всіх тих, що стоять на чолі польської держави. Я малий чужинець, я пішов тільки їх солдами. Я поступив по добру, як радив поступати Італійцям у їх визвольних змаганнях найбільший польський поет і пророк Адам Міцкевич. Я поступав так, як поступав польський національний герой Йосиф Паславський. І тому, суди, не судьте мене як бандита, але як члена українського народу, жовнера української армії, що виконував тільки приказ своєї революційної організації для добра свого укр. народу.

Так то виглядає коронний змист оборони Івана Паславського. В той спосіб боронили себе і другі обжаловані. Не просили помилування, не вирочувалися, не відпекувалися своїх винників і не жадували їх, хоч знали, що їх ідеї терма. Суд присяжних засудив їх по розправі на довігнуту вришню.

Честь тім героям, що пішли добувати, хоч сини, як не собі, кращу долю в боротьбі. Хай сподяю про них гартує рівно і наші серця до дальшої боротьби.

БОРЬБА В НУТРИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Останніми часами обгавляла пресу всеого світа чутка про революцію в Росії. Як виявляло, чутка ця була неправдива. Поділи її пресу до невеликих зворинців серед робітників в Одесі та в інших містах. Головною одицею причиною цієї чутки були події, що зайшли в нутрі самої комуністичної партії.

З одного боку смерть большевицького ката Держинського, а з другого боку жорстока реприва диктатора Сталіна, з як званою опозицією в большевицькій партії, до якої належать стови комуністів, як Зиновєв, Каменев, Ладенев, Пятаков, Троцький, Радек та інші, робила цілком імовірним чутки про повстання.

Зрештою виявилось, що чутки посіно головно Польками та Румунами, які хоч і безпосередню межують з Совєтєнею, але майже завжди подають неправдиві відомості про життя в ній.

За те, коли розвіялися вигукли про ріжні повстання і бунти в Совєдїні, осталося фактом те, що в нутрі большевицької партії почалася боротьба між ріжними групами. Боротьба та, яка відбулася з відповітом і большевицьким темпераментом і тактикою, мусить набрати саміх жорстоких форм. А це в тишці разів гірше, ніж якісь часткові повстання і робітничкі нівьти армії. Такі повстання можна переборити, можна завдати їм, але внутрішнього розкладу партії, внутрішнього розладу її міжурядовою боротьбою вже ніхто не спинить і до винюю. Цей процес може довести до повного розкладу й загинів партії. Партия готова викопати для себе мотузок власними руками, як це викопав собі раніше старий царський уряд. А тоді готова наступити нова безкровна революція, яку то було в 1917 році при поваленню царату.

Ще більше комплікє розклад комуністичної партії те, що в ній нема одної опозиції, а їх більше. Головні з них можна назвати: правую на чолі з Троцьким і лівою на чолі з Зиновєвим, а до них треба ще дочислити так звану робочу опозицію на чолі з Шпалниковим. Усуваючи членів цих опозицій з керуючих становищ в партії та в совєдїні взагалі, а навіть виключаючи декого з партії, Сталін ставить їх проти себе однією фронтом і примує таких непримиримих ворогів як Зиновєв, Троцький і Каменев, ставити одним фронтом проти Сталіна й Політичного бюро, в який він головує. Владеє Сталін і тому й диктатором в Росії, що політичне бюро є законодавчим органом комуністичної партії. Постанови цього бюро мусять виконувати всі партійні та всі органи большевицької влади. Виключивши з того бюро опозиціонерів і втягнувши туди своїх особистих приятелів, Сталін став безконтрольним комуністичним диктатором.

Розходження між Сталіном і Зиновєвим, Сталін різко формує на засіданні Політичного бюро 22 липня, коли він доказував шкідливість для совєтської Росії пропаганду світової революції. Всі обійчники Зиновєва щодо такої революції, назвав він «літєвським необдуманим висловом».

«Досить викрикну про світову революцію, — говорив Сталін, — досить цих безсмыслових листів і звертань до якого небудь ідіота в чужій державі, котрий робить з себе лідера, що може поведсти мільони пролетаріату в бій проти капіталістів».

Ще раніше член робочої опозиції Медведєв писав у листі до Шпалникова про Зиновєва:

«Сильний комуністичний інтернаціоналіст: «Творить череди дрібнобуржуазні посланки, які за російське золото самі з себе творять пролетаріят та засідають в комітетах, як представників «наїрреволюційнішого робітництва»».

Свиту правду говорив Сталін та Медведєв, хоч Медведєв тепер ще в числі опозиціонерів і тому невільний сорбатник Зиновєва. Мій иншим це дуже цінна зява самих комуністів про їх посліпак, що розвіяні по всьому світу для творення комуністичного руху.

Далі Медведєв, як член робочої опозиції, різко розходиться з Сталіном по селянському питанню. Робоча опозиція гадає, що не треба звертати уваги на селянина, бо він засуджений на збідніння, розклад, а тому політичного значіння не має мати. Натомість все треба дати для економічного розвитку пролетаріату, як революційного чинника. Тому з селян треба тугити все, що можна, ні скільки не турбуючись про його майбутню долю. Сталіну ж налепало гадає, що від економічного сильного селя залежить нормальний економічний розвиток всієї держави, а з ним і пролетаріату.

Мій опозицією Троцького і Робітничою є значні розходження в питанню притягання чужинських капіталів до Росії та взагалі в розвитку капіталізму в совєдїні. А між ними і Зиновєвом є теж ріжниця в погляді на те, що тактики комуністичного інтернаціоналізму та що до світової революції. Крім того ставля між ними непримиримі розходження після того, як вдавляв тому Зиновєв і Сталін «вільний» від справ Троцького та послідні його на Кавказ лікуватися, куди тепер вийшов Зиновєв.

Отже крім теоретичних, тактичних і інших партійних розходжень між ріжними большевицькими генералами від комунізму є непримиримі ворожнє з особистих причин: обрєжена амбіція, позбавлення цільності посліді, то що. Це перешкоджає одній опозиційній групі, то негайно проти нею починається боротьба другої групи і так воно повинно тягтись до повного самопожирання большевицькими один одного.

Тепер ми стоїмо на межі, коли большевицька партія та влада увірветься в подезу тяжкої внутрішньої кризи. Партия, що була сильна своєю внутрішньою дисципліною, яка переборла страшні труднощі на шляху до свого панування, впадає в кризу. Своєї якоюсь неволею потрєнення не знайде вона в собі минулої сили опору.

Наслідки внутрішньої боротьби вже тепер дають себе відчувати. Хоч назовіть зявляється, що Сталін вже переміг і розігнав свою опозицію, все жин перенє від совітів з осени на весну. Також перенєсє на пізніше вибори до совітів. Це все робиться тому, що Сталін сподівается за довгий час остаточно розгромити опозицію, висладова в ріжні кінці Росії її лідерів та внароштовує зичивих активних членів. Може Сталін дієсно на цьому виграти, а може й програє, бо опозиція теж не спить і за довгий час зможе між собою зорганізиритися та зорганізувати до спільної боротьби.

Становище большевицької влади тепер неупевне і непередбачише, що з нею в недалекому майбутньому буде фактом те, що самопожирання большевицьким уже почалося. Можна сподіватися, що цей процес буде продовжуватися далі до Шпалникова про Зиновєва.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

НА СЕЛО ЛЮДЕВ ДРУГИ!

Бачучи полеміку, яка ведеться між редакторами «Свободи», «Америку», хотів би я зобразити коротке слово, котре може буде декому не до вдоволи, але я скажу те, що мені моя совість наказує сказати.

Не маю ніякої особистої причини, щоби відноситися до когось небудь ворожо. Я хотів би представити тільки чисту правду, таку, яка відповідає поглядам більшости українців міста Дітройт, Миш.

Серце крається чоловікові на саму згадку, що появилася між нами одиниці, котрі намагаються в демагогічній спосіб нищити ту нашу працю, яку ми так моголиво творили через довші роки. Віскамі ми тут вже переходили, це знає кожний, хто інтересується українською справою. Були між нами ріжні партії і негодования а однак ніщо з них не йшло на руку нашому ворогам. Знаємо добре і те, що в часі приходу д-ра Мишуги до Америки українська еміграція була розбита а народна робота приспана. З агітацією за Національну Пошочкою відновлює народне життя, поцався великий вичей рух. Спільна праця, спільні жертви і спільна ідея зацілюють об'єднувати нашу роботу еміграції. Пошочка Національної Оборони забрала від нас пару центів, але зближила еміграцію до себе і створила тут загально-народну політичну організацію, «Об'єднані». Скільки в тім всім було праці др. Мишуги ми всі добре знаємо. Ми з нами всіма переписували, ми його чули на вічках і конгрєсах.

А запитання тепер д-ра Назарука і єпископа Богачевського, що вони обидва до купи дєробого зробили в Америці для української справи.

Пригадаймо собі тільки, яка то була сильна Січова Організація перед приходом д-ра Назарука до Америки. А чия же заслєжкована? Др. Назаруку не є заслєжкована Січова Організація скріплені Січову Організацію розбив її своїм «Отче наш» ами та гетьманом. Розбивши Січову Організацію, привчав до єпископа Богачевського і до єпископа Новича «файт». Чи др. Назаруку і єпископа Богачевського думають, що український загал в Америці дасться водити так, як водять жанларам наших невизнаних в старому краю? Чи др. Назаруку і єпископа Богачевського можна домішати, що член «Провидіння» позволять вживати написи «Америку» на українській вишюнош розпору між лідерами загал в Америці? Покажіть др. Назаруку, свою роботу в Америці і роботу єпископа Богачевського. Шо Ви тут зробили для української справи і чи не сором Вам тепер вчити,

Якщо Полівка, доволітний член 175 від. У. Н. Союзу, десятилітній урядник місцевого 96-го відділу «Провидіння», а член Січової Організації, 4 червня, 13. сотия в Дітройт, Миш.

ЯК БУДЕМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

88. Товариство Січові Стрільці в Нортгемстоні, Па., відділ 44. Українського Народного Союзу.

На пірвічних зборах, котрі відбулися дня 18 червня с. р. по справозданню урядників, слідувати ухвали в справі Сиротинця. Перший забрав голос в тій справі представітель Степан Кудрик і в гарно обдуманий бесіді представив товаришам свою високонесту інституцію, якою мав бути наш Сиротинець, збудований за ініціативою Українського Народного Союзу для своїх членів. Можливо, що нашим «рутенцям» з Філадельфії не доводило цієї будучий дієно українській Сиротинцю, то на це нам не треба звертати уваги, бо ми члені У. Н. Союзу, а в Україні і бажемо мати своїх сиріток. Бачучи, що працюють і наряд до правди наварюють?»

Др. Назаруку! Ану подайте нам, кільки то разів є Богачевський виступив яєно в обороні українського народу, скільки разів згадав між народом про ті злидні, які переживав і переживає наш наряд під польським окулятом, скільки разів згадав про тих наших нещасливих інвалідів, котрі з болю і голоду примиряють в лядських арештах, скільки разів згадав про тих нещасливих вичнятих, котрі до несей тиняються поза межами рідного краю. Чи згадав коли єп. Богачевський про ті злидства та кривди які лияли заподіює нашому бідному народові? А тут можна сімло говорити, тут владка не має чого боїтися польського жанларма. Тут не треба бити поклянів перед польськими урятом. Тут можна протестувати проти Полків не тільки перед своїми, але й перед Американими так, як це роблять єпископи других народів. Нічим нас не одурить, ні не закричите нас. Для нас церква це народ, і єпископ мусить у нас з народом числитися і за ним стояти.

Ви же хочете, щоби ми вивелися нашого камєняра Івана Франка. Та арозуміють, що скорше український загал в Америці вичерється Вас і Владимира, як мав би вичерну українського Мойсея. Ви думаєте, що коли Ви з Владиком не любите Івана Франка, то тим самим відберете і від нас любов до нього. О ні! Дуже помиляєтеся. Ми знаємо, як оцінити велику працю др. Мишуги ми всі добре знаємо. Ми з нами всіма переписували, ми його чули на вічках і конгрєсах.

своїх сиріток. Бачучи, що Комітетом покінчили шевити хочате діло на славу У. Н. Союзу і його членів. На ший дєробах збрало 25 доларів, котрі засілаємо до згаданого Комітєту. Збори закінчено народнимі Гимнами: «Ще не умерла Україна» і «Не рожа Москалева і Гляхови сунуть» — За уряд від: 44. У. Н. Союзу: Стефан Кудрик, пред.; Андрий Челепак, секретар; Юрко Порохач, касієр.

89. Братство св. ап. Петра і Павла в Клявлені, Огайо, відділ 102. Українського Народного Союзу.

Братство ухвалило в своїй касі 50 доларів на Сиротинця при Українським Народним Союзом.

І від членів збирка зачалася. Але сі гроші старини, бо збирка ще не скінчилася. Викорчті відіслали і жертви від членів. — За уряд братства: Николай Бусько, секретар.

90. ЛЕВКУШ, О. З християн на Сиротинця.

Відбулися християні і гроші. Іван Качур на яких зложив ширі сини України маленьку суму на Сиротинця в сумі 5 доларів. Зложив такі слівцями: Іван Качур і дол. Іван Денегі І дол. і кілька по 50 центів. Сердечне сподіє всім чесним жертводавцям. — Т. Грушак, секретар відділ 108. Українського Народного Союзу в Лендува, Огайо.

91. Братство св. Михайла в Нескєгоніні, Па., відділ 231. Українського Народного Союзу.

На мітінгу дня 22. липня було ухвалено, щоб вислати з каси нашого відділу 10 доларів на Сиротинця У. Н. Союзу. Також всі члені згодились офірвувати на ту ший від себе по одному доларові. Поки що ми грошей ще не вислаємо, ми зберіємо від членів, тоді вшлемо гроші всі разом. — За уряд братства: Теодор Каєр, голова; Юліан Новик касієр; Василь Луцишин, секретар.

92. Товариство Запорожська Січ в Петрі Амбон, Н. Дж., відділ 155. У. Н. Союзу.

До Хвального Комітєту Сиротинця; Сім повідомлено Вас, що на пірвічній мітінгу товариства ухвалено на будув Сиротинця 25 доларів котрі ми вже заслали членів. До членів ухвалено, що кожний член має до 1 січня 1927 р. виволити свою належність. Я сподіюся, що на сімудючій мітінгу в місяць серпня вже вичемо зборити від членів. Сім здоровля і остою з поважаннем. — Дитеро Федцишин, секретар.

93. Братство св. о. Николія в Ст. Франсої, Місурі, відділ 225. Українського Народного Союзу.

Збирку посилав і подаю імені на котрі зложили, а решта членів то пізніше зложуть. З каси наразі нічого не допсалаємо, а то тому, що наш касієр вичерпав, бо ми мади пару членів слабих. Пізніше то шесь офірвуємо. — Стефан Іатен, секретар.

94. Братство св. Анни в Мєтаголі в Іст. Па., відділ 385. У. Н. Союзу.

Братство жертвувало на Сиротинця при У. Н. Союзі: За уряд братства: Михайло Рузвичин прєдсідатель, Михайло Цєбаринський, секретар; Тимошко Кошицький, касієр.

95. Члєни товариства св. Б. Хмельницького, відділ У. Н. Союзу зложили в мітінгу 108 доларів ілї тепер вичерпано на Сиротинця. — За уряд товариства: Микола Штангаєв.

